

Alkoholi turg, tarbimine ja elanike hinnangud riigi alkoholipoliitikale

Marje Josing

Juuni 2014

2013

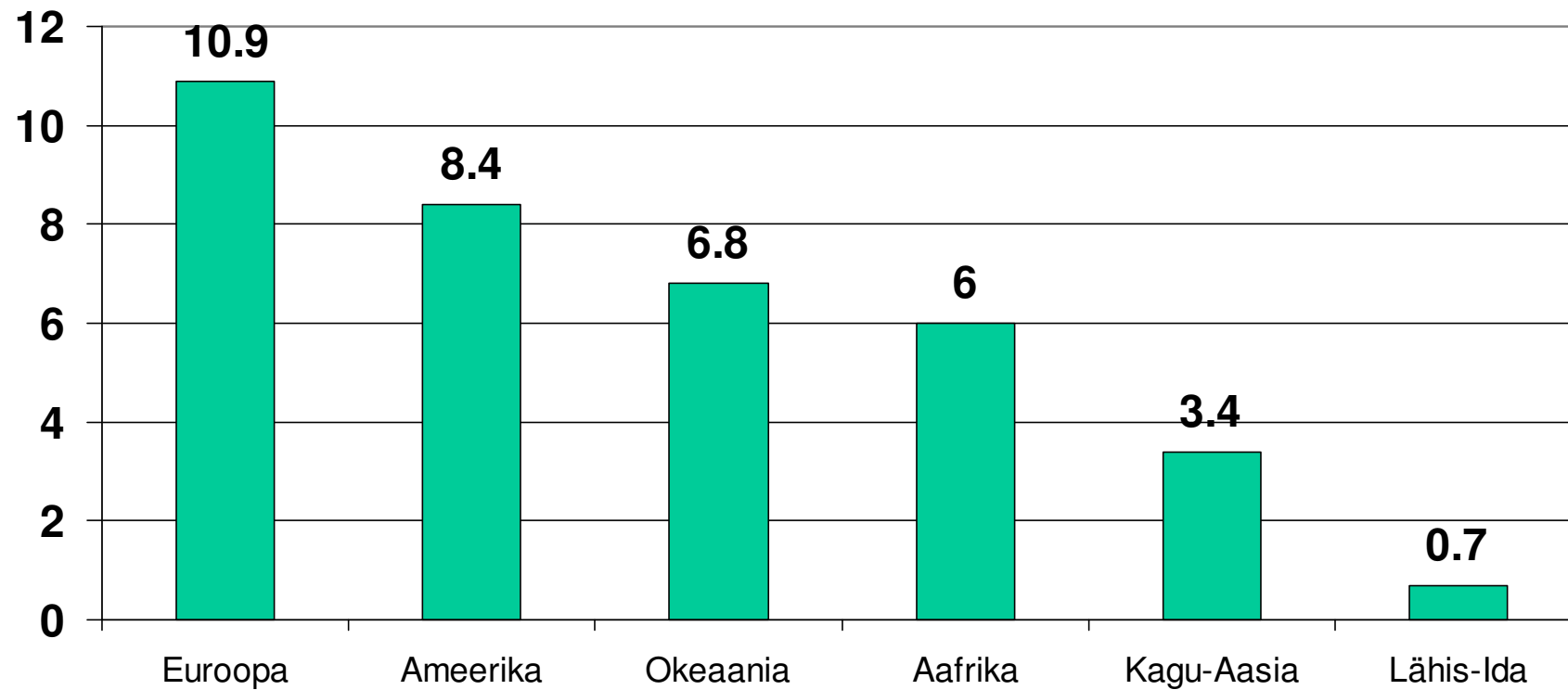
- Keskmise palk suurenes 7%
- Alkoholi hinnad tõusid 4.8%
- Alkoholi kättesaadavus paranes
- Turistide arv suurenes

- Mis juhtus tarbimisega ?

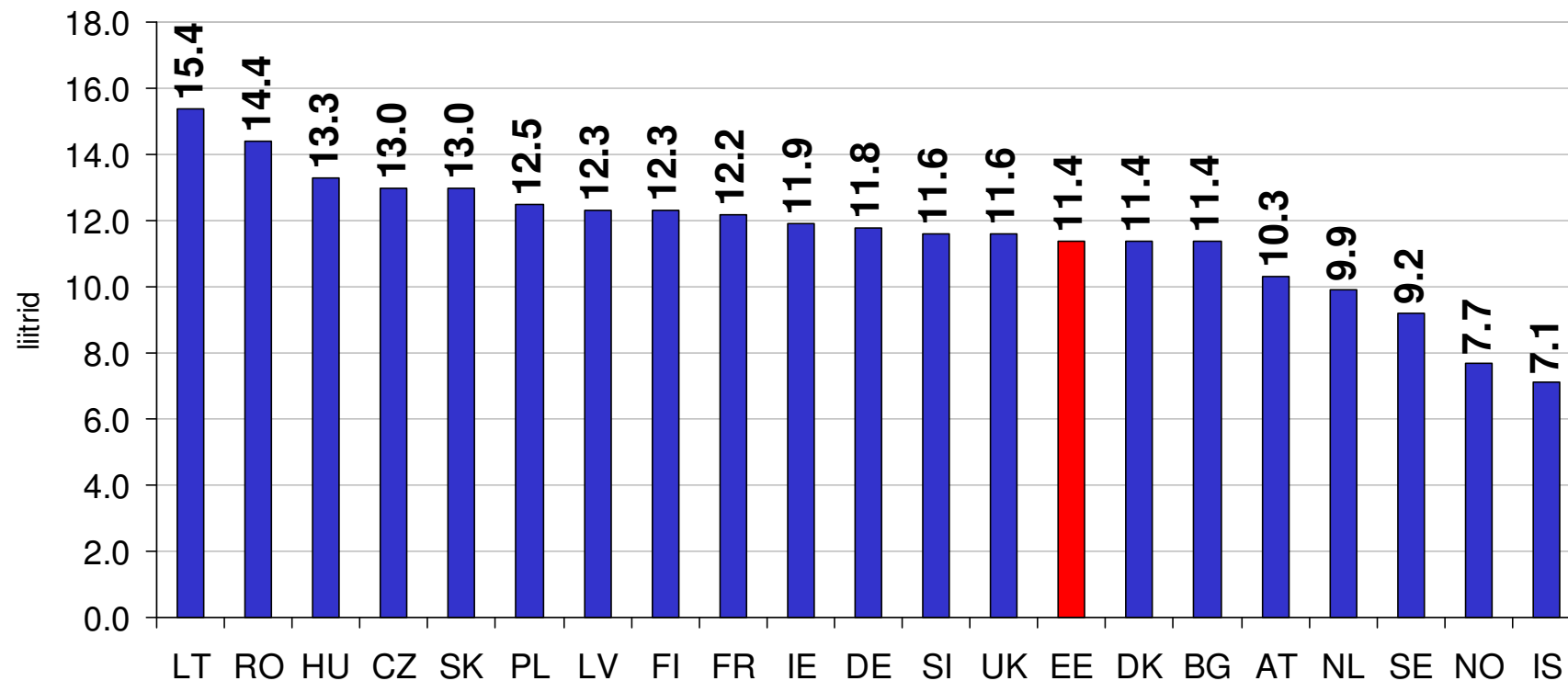
Alkohoolsete jookide tootmine ja eksport (2013/2012, %)

	Tootmine	Eksport
Kanged joogid	-11	-13
Õlu	0.3	-11
Lahjad joogid	22.9	-8

Absoluutalkoholi tarbimine täiskasvanud elaniku kohta (2010, liitrit)

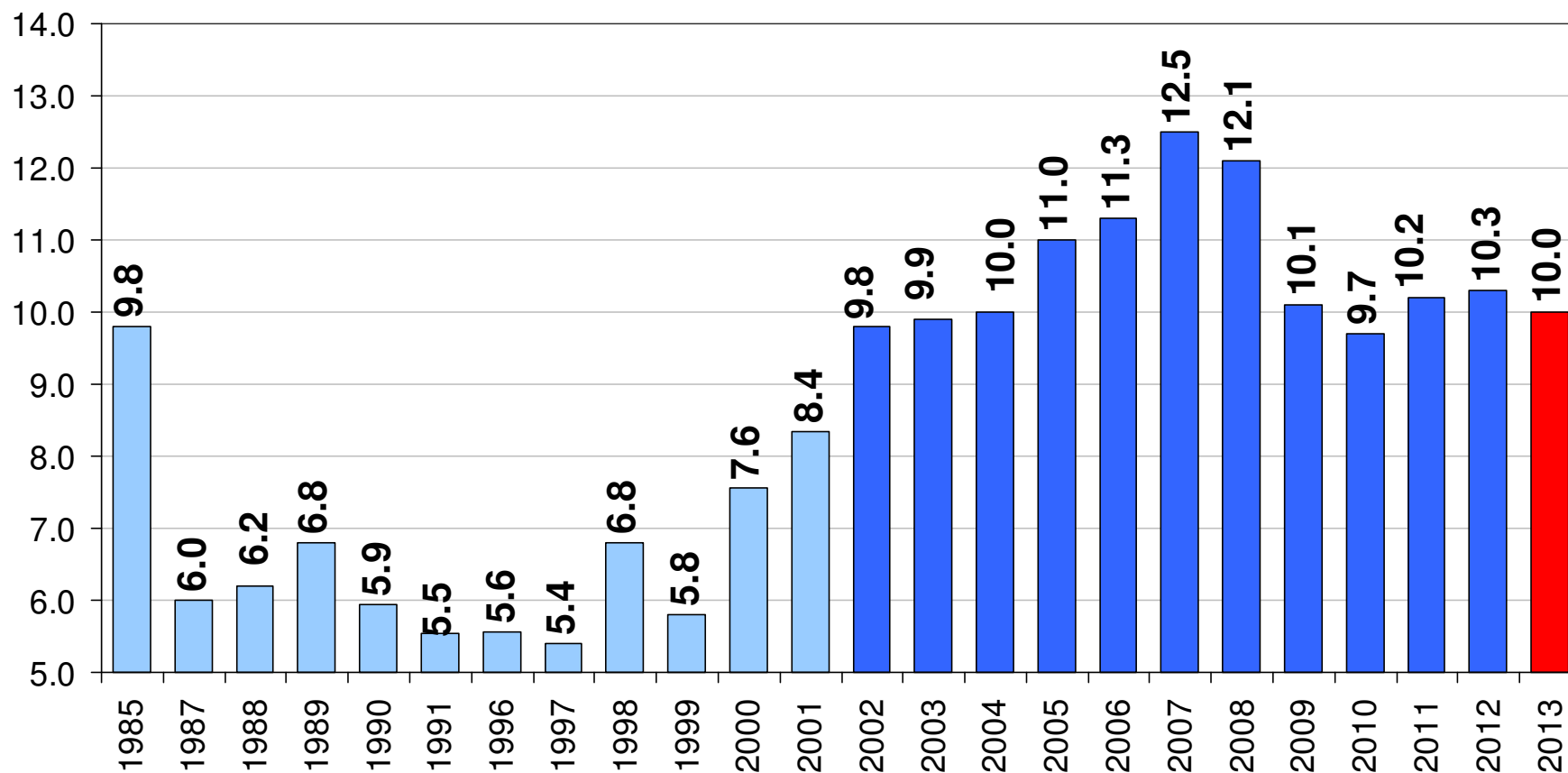

Absoluutalkoholi tarbimine täiskasvanud elaniku kohta Euroopa riikides 2010 (liitrid)

Alkoholi tarbimine Eestis*

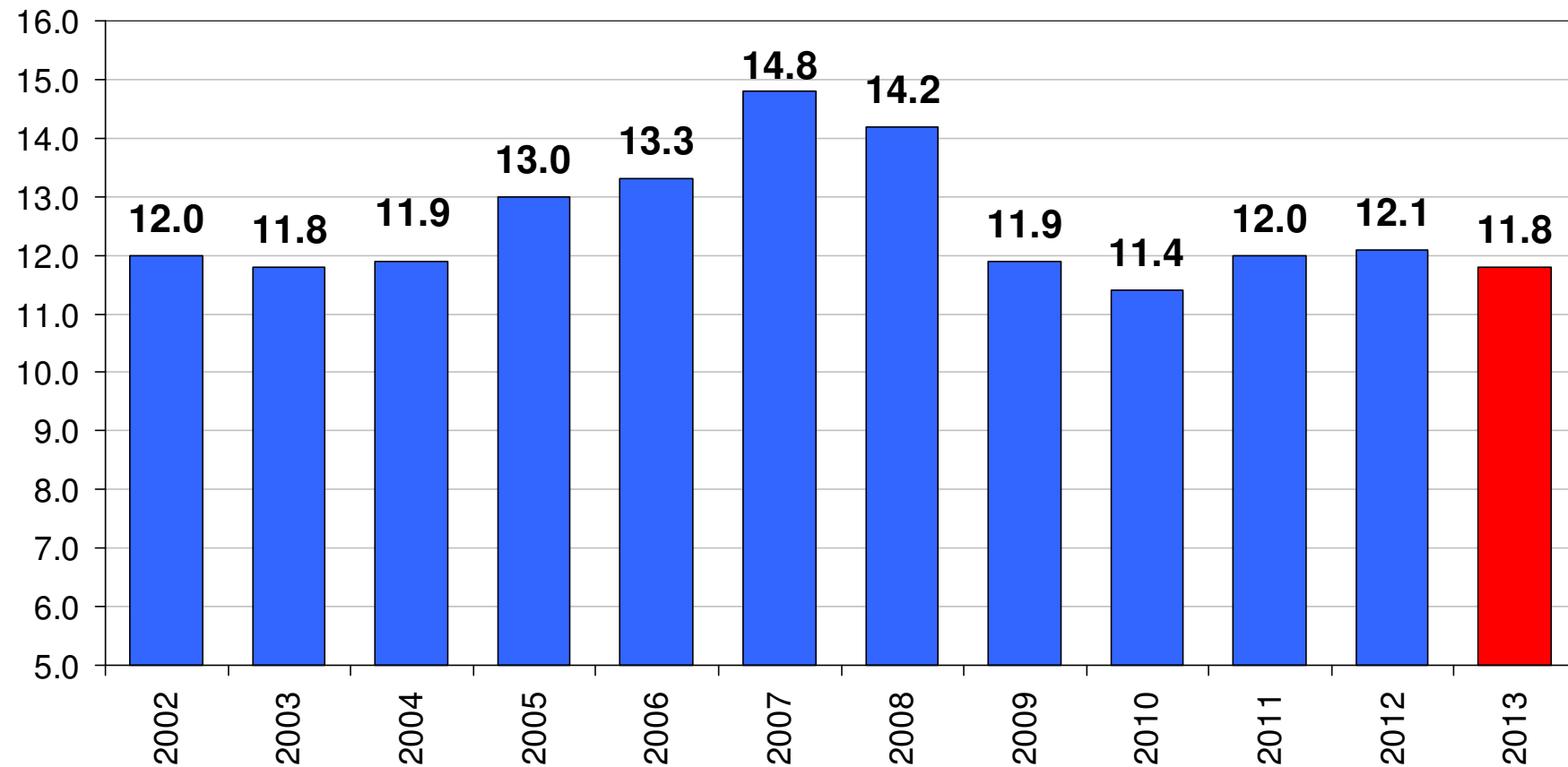
(liitrit ühe elaniku kohta aastas 100%-lises alkoholis)

* 1985-2001 legaalne müük, alates 2002 on juurde arvestatud ka illegaalne turg ja maha võetud turistide ostud. Alates 2006.a on maha arvestatud ka turistide tarbimine Eestis

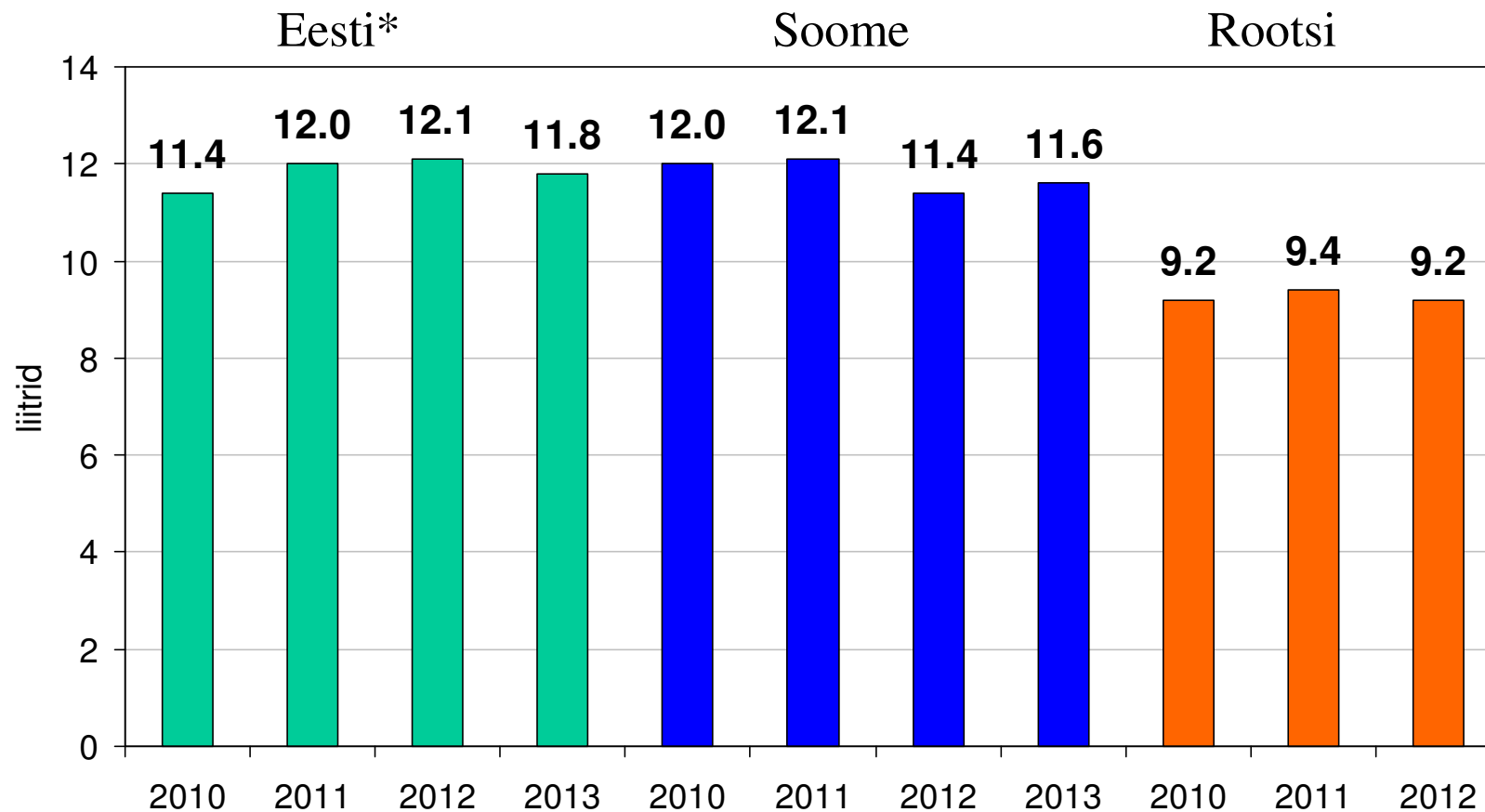
Alkoholi tarbimine Eestis

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta aastas 100%-s alkoholis)

* Enne 2006.a ei ole turistide Eestis tarbimist arvestatud

Alkoholsete jookide tarbimine Eestis, Soomes, Rootsis (liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100%-s alkoholis)

* ei sisalda turistide tarbimist ja kaasaostusid

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut, ALKO

Alkoholi tarbimine Eestis 2012. ja 2013.a

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100%-s alkoholis)

		<u>2012</u>	<u>2013</u>
• Legaalne müük*	+	16,9	17,5
• Illegaalne müük (salaviin)	+	0,9	0,8
• Välisturistide kaasaostud	-	4,7	5,4
• Välisturistide tarbimine Eestis	-	1,0	1,1
• Kokku tarbimine	=	12,1	11,8

* Legaalne müük = toodang + import - eksport

Alkoholi tarbimine Eestis 2013.a

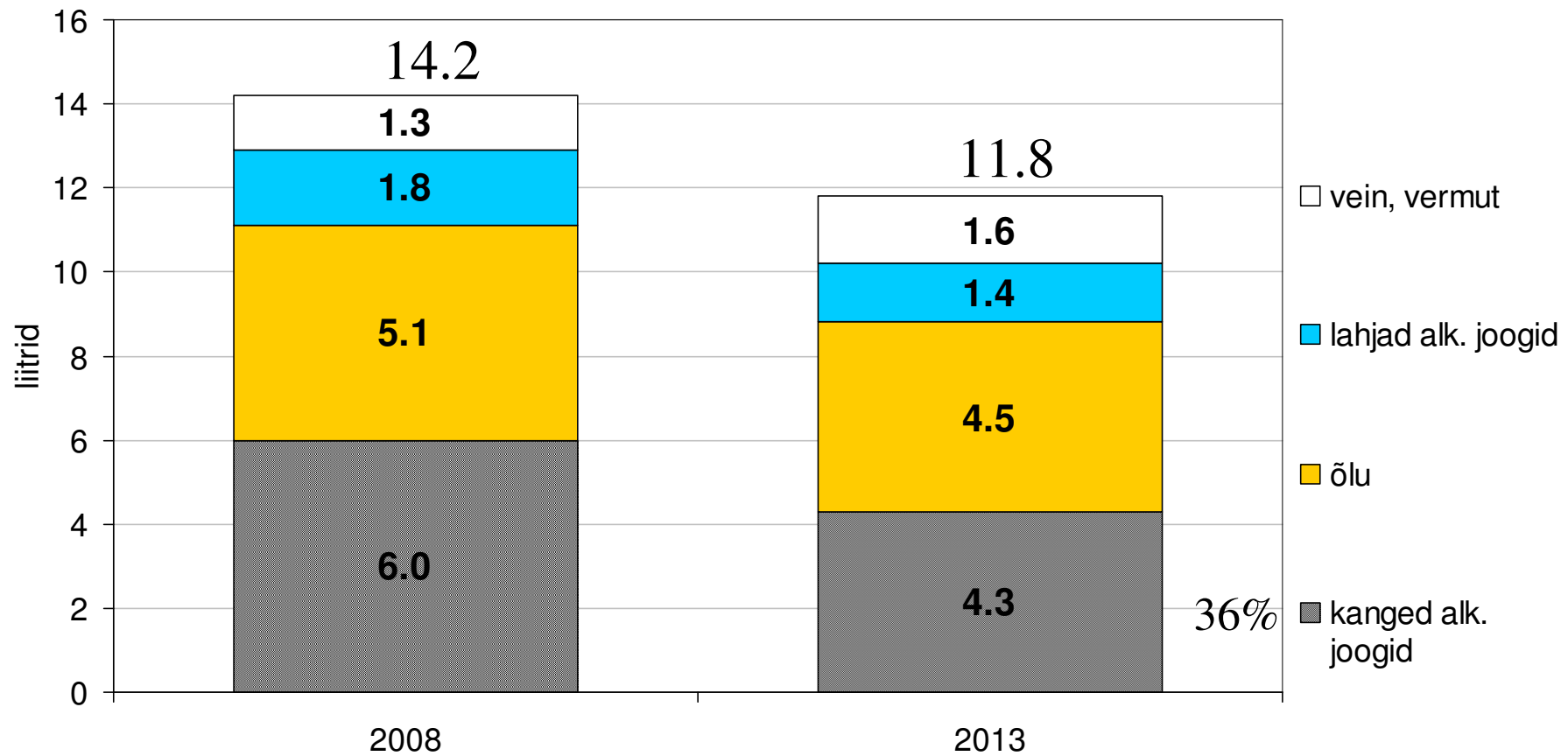
(keskmiselt liitrit ühe täiskasvanud (15+) elaniku kohta **AASTAS**)

tootekangus 100%-lisena

• Kanged alk. joogid	11,2	4,3
– s.h. viin	6,9	2,6
• Õlu	87,0	4,5
• Viinamarjavein, vermut	13,0	1,6
• Lahjad alkohoolsed joogid	20,9	1,4
<hr/>		
• Kokku		11,8

Alkoholi tarbimine

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100%-ses alkoholis)

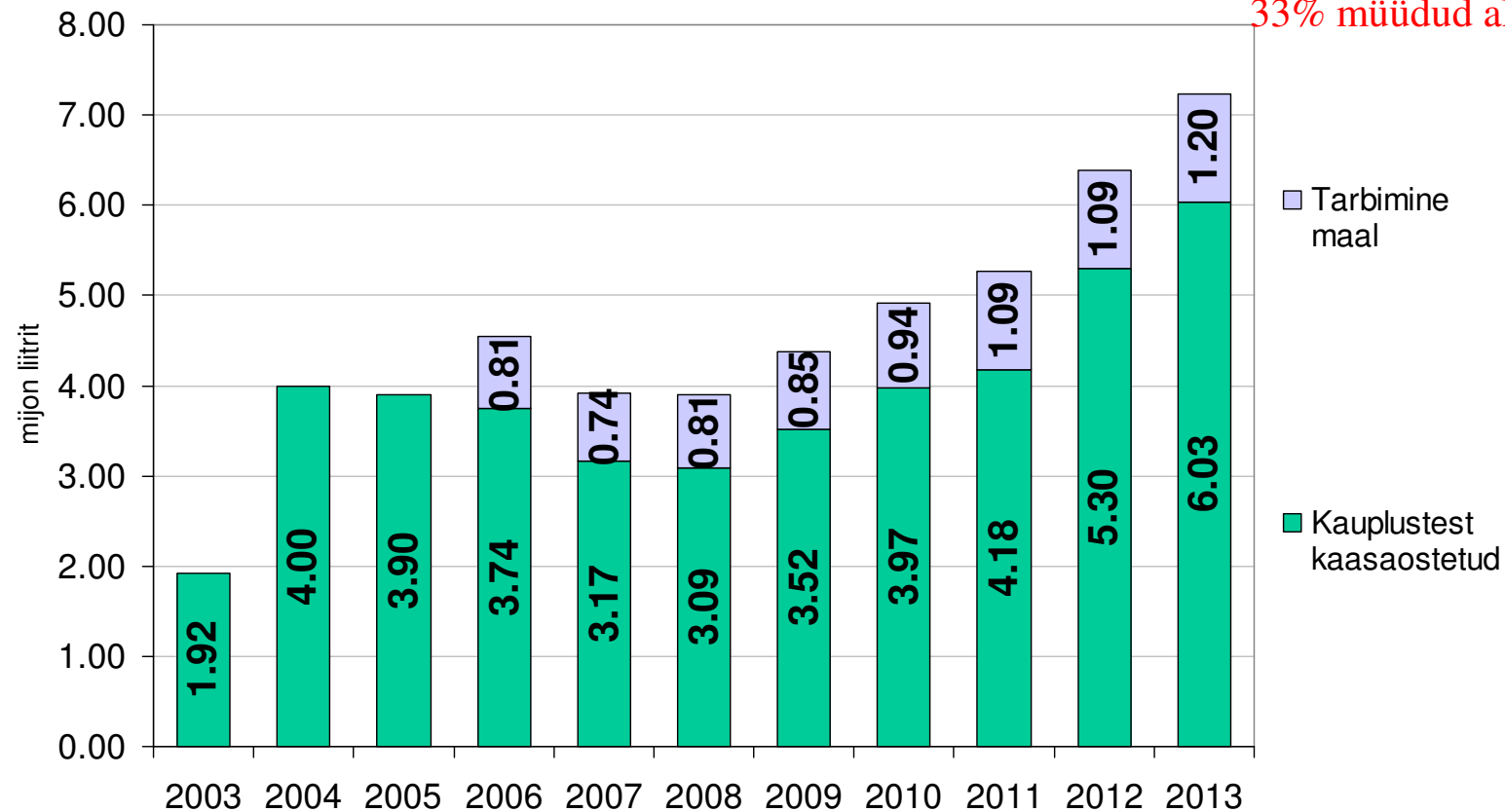

Välisturistide alkoholitarbimine Eestis 2003-2013*

(miljon liitrit 100% alkoholina)

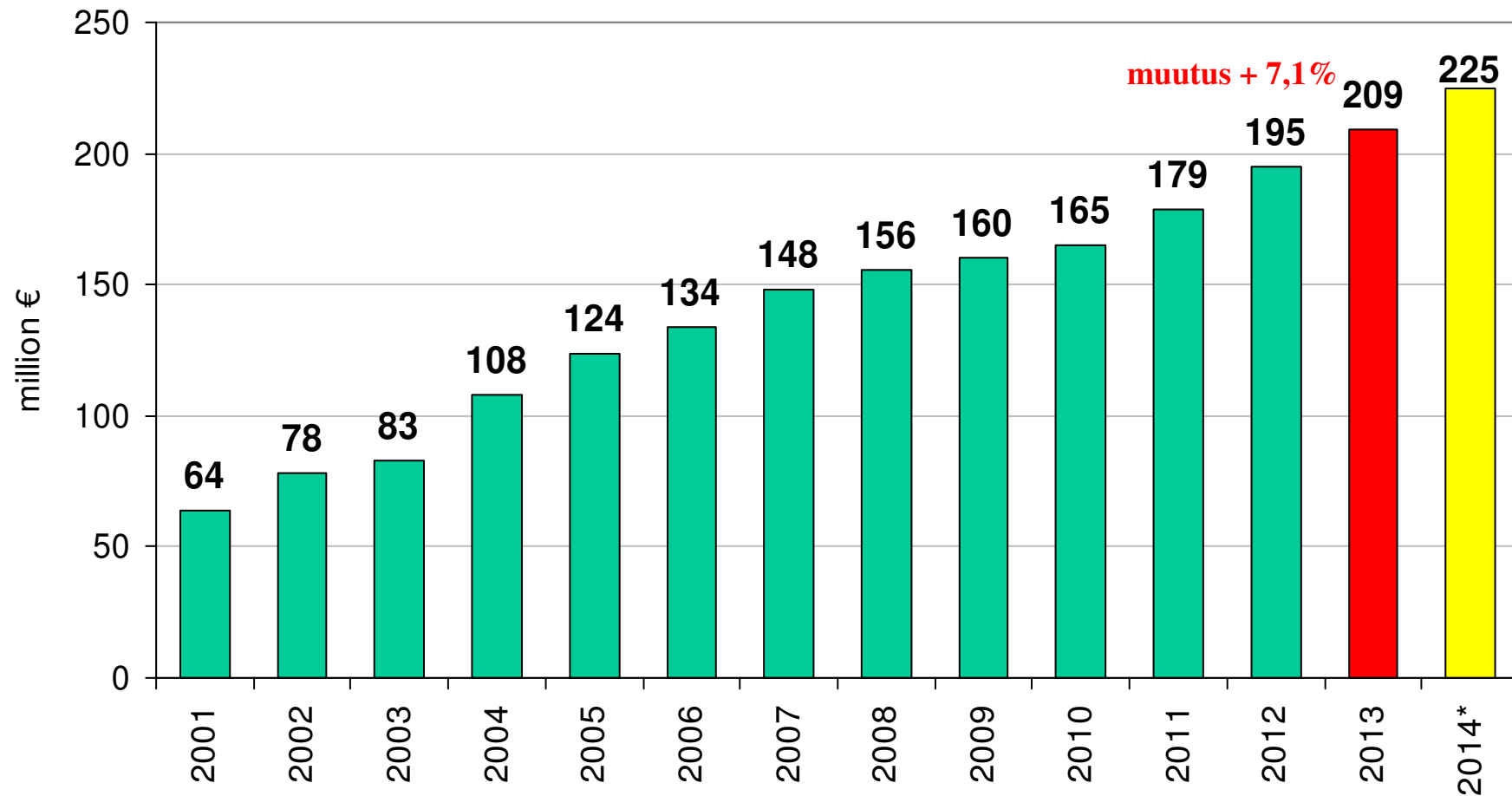
72.6 milj liitrit

33% müüdüd alkoholist

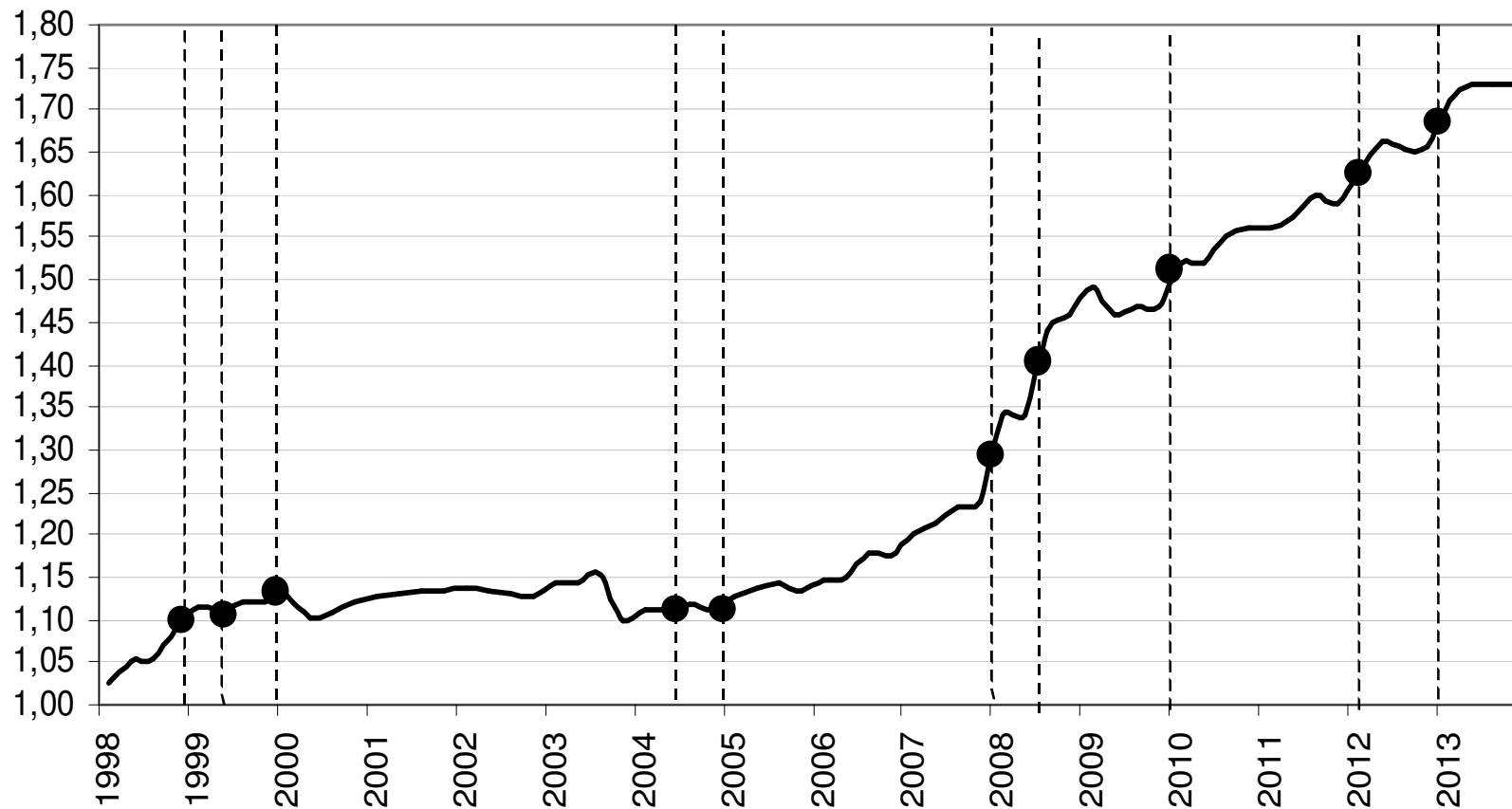

* kuni 2006. aastani maal tarbimist ei arvestatud

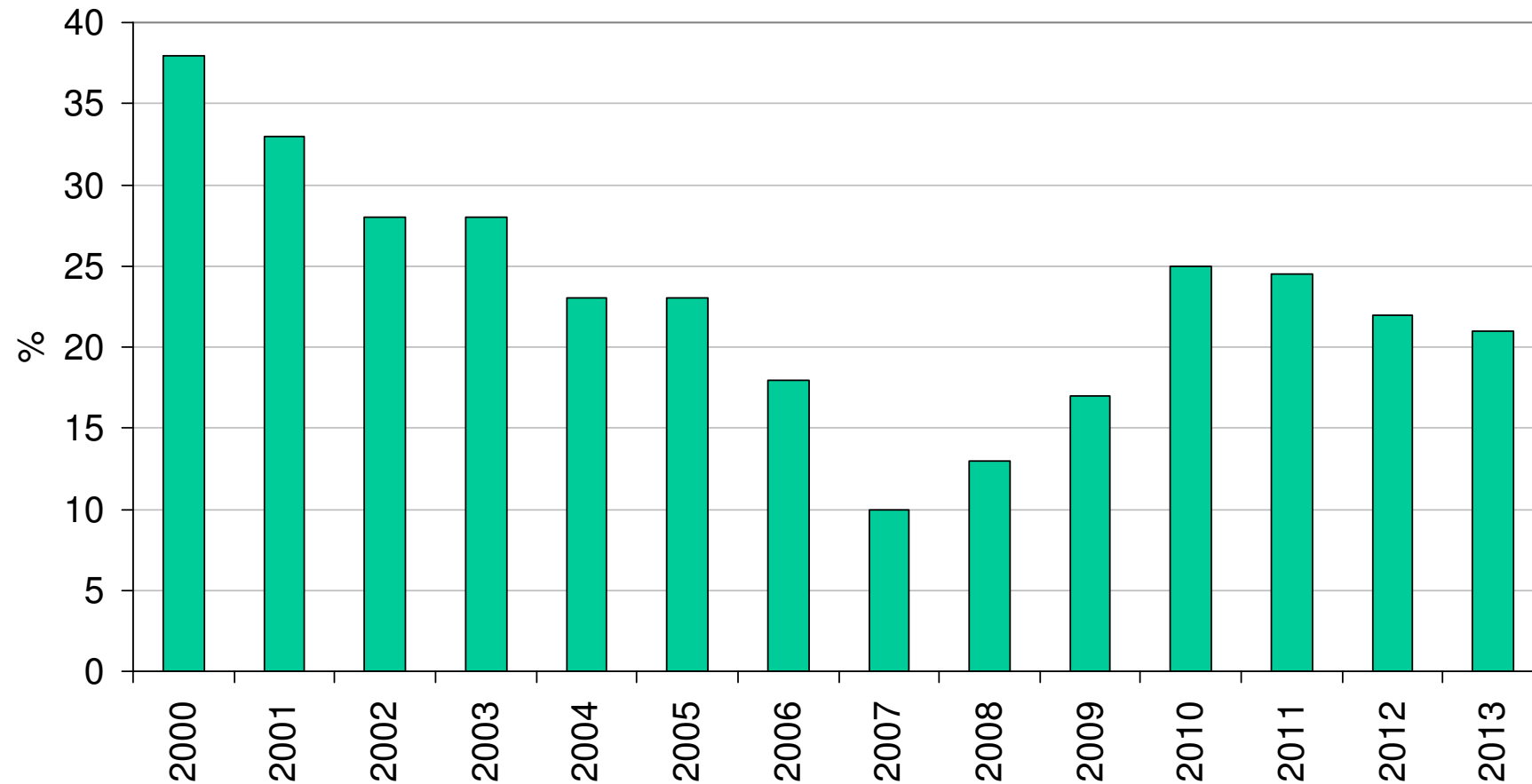
Alkoholi aktsiisimaksude laekumine (milj Euro)

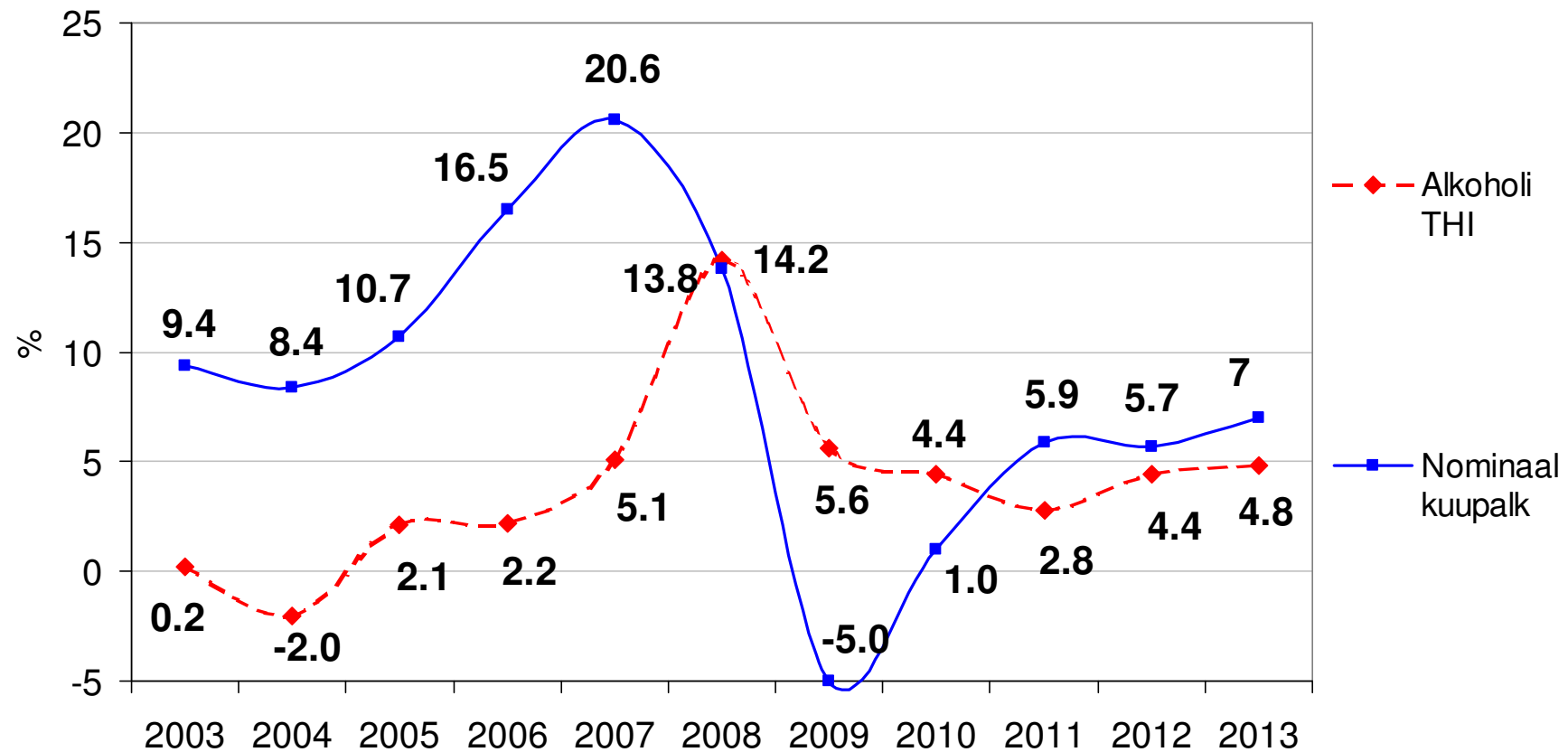
Alkoholi tarbijahinnaindeks ja aktsiisitõusud (1997=1)

Illegaalse alkoholi osakaal viinaturust (%)

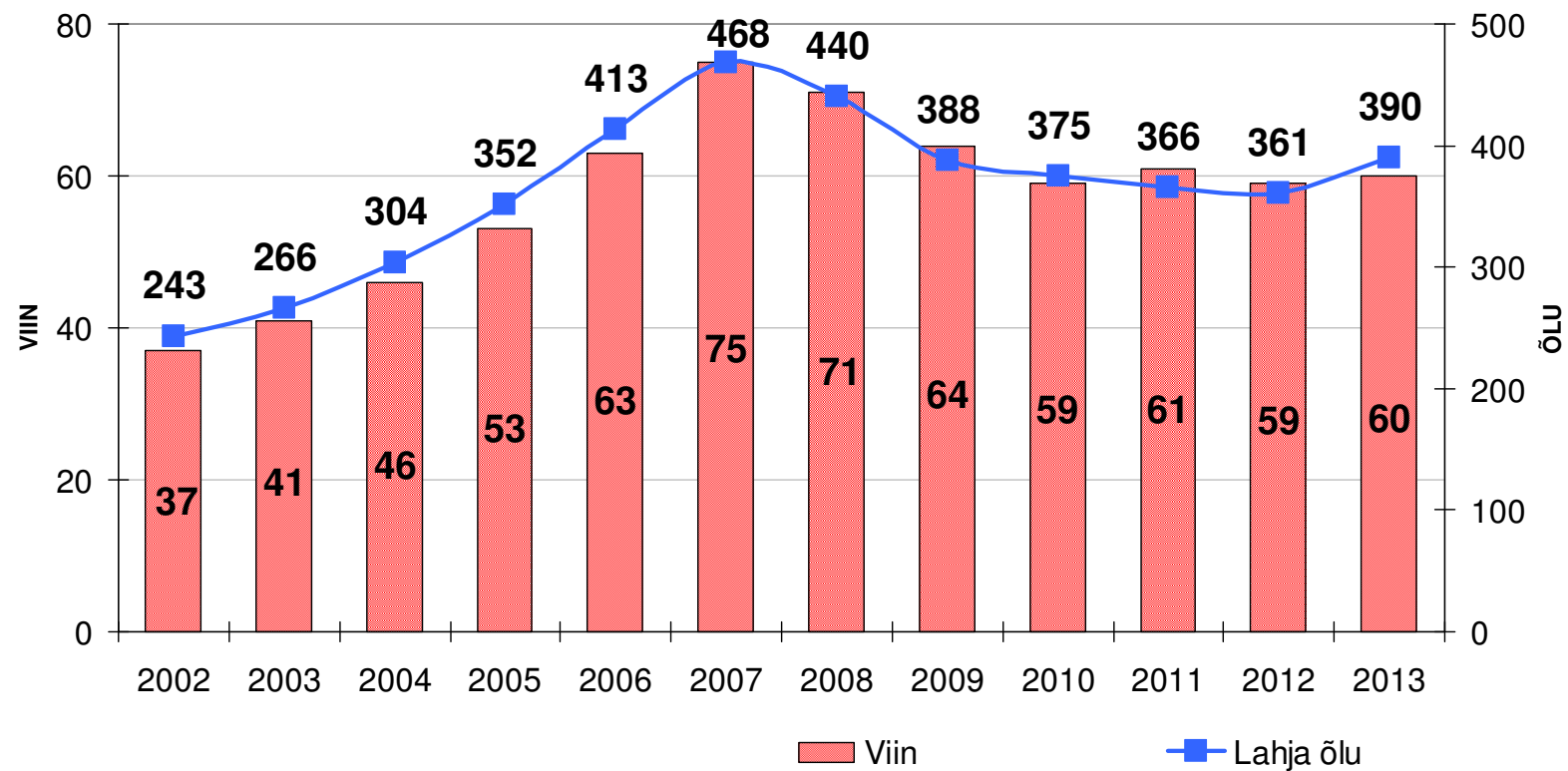

Alkoholi THI ja nominaalse kuupalga kasvu võrdlus (%)

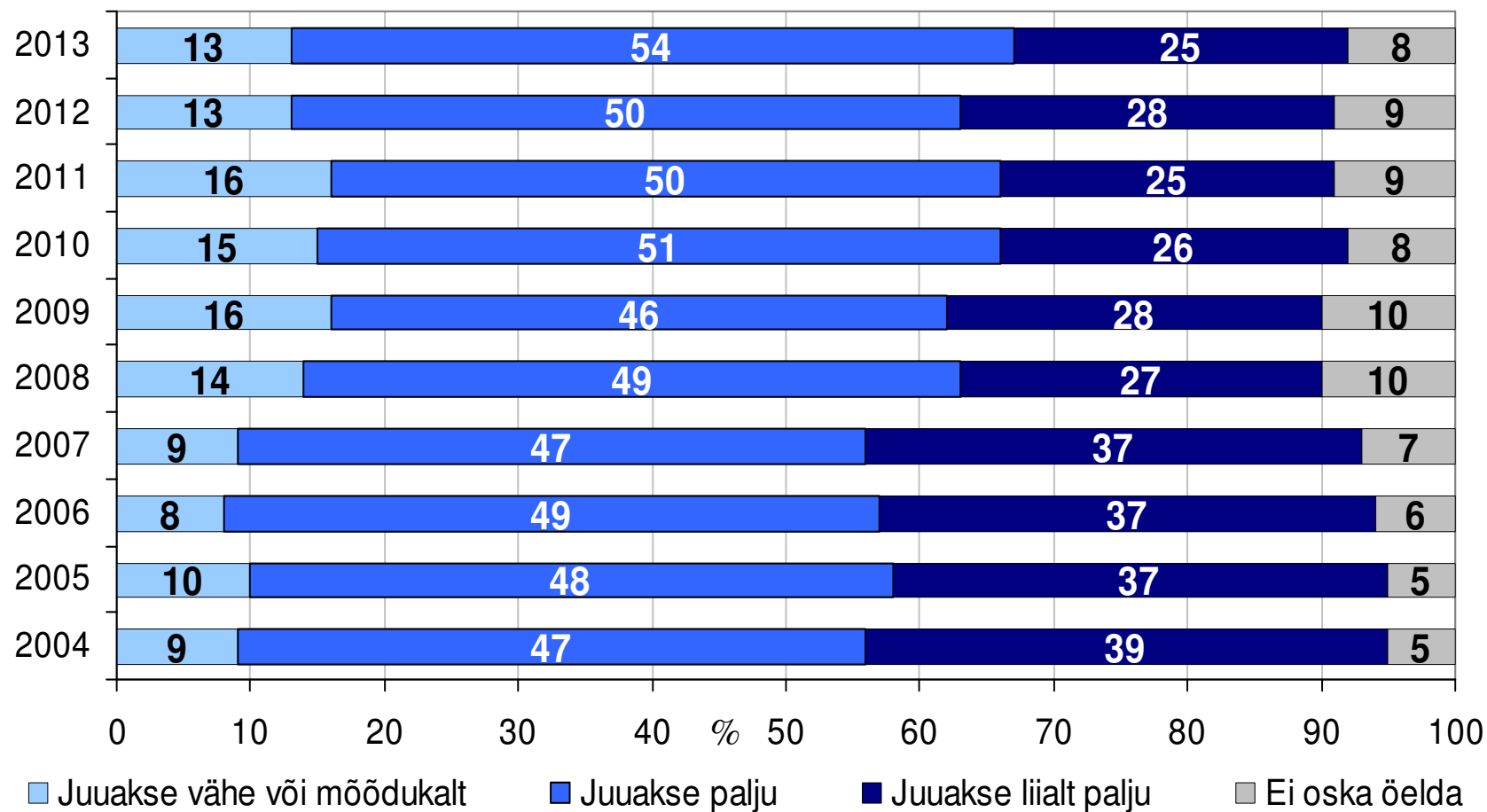

Elanike keskmise kuupalga viina ja õlle ostuvõime

(keskmise neto kuupalk/ 1 liitri kodumaise toote keskmise jaehinnaga)

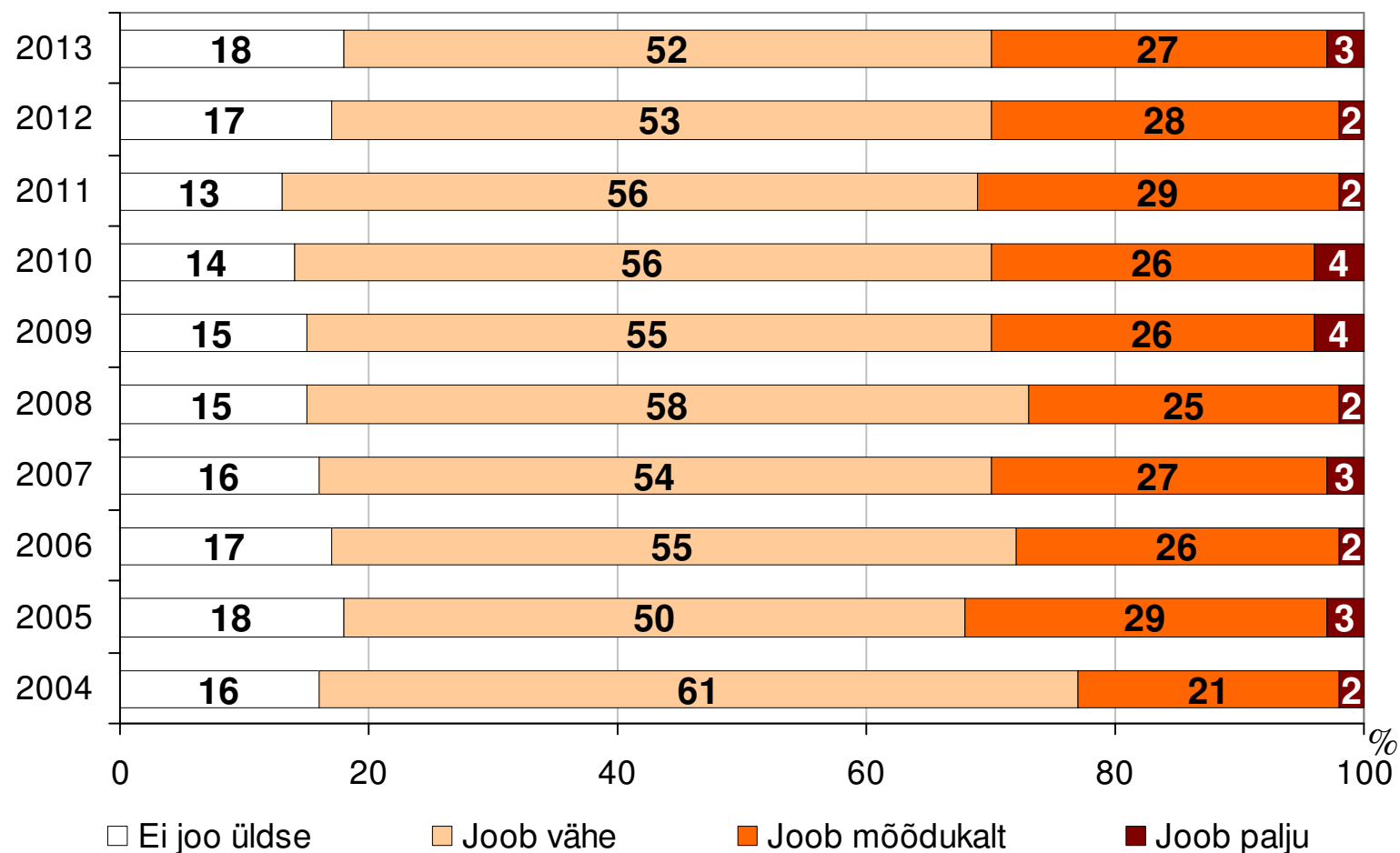

Elanike hinnang eestimaalaste alkoholi tarbimisele (% vastanutest)

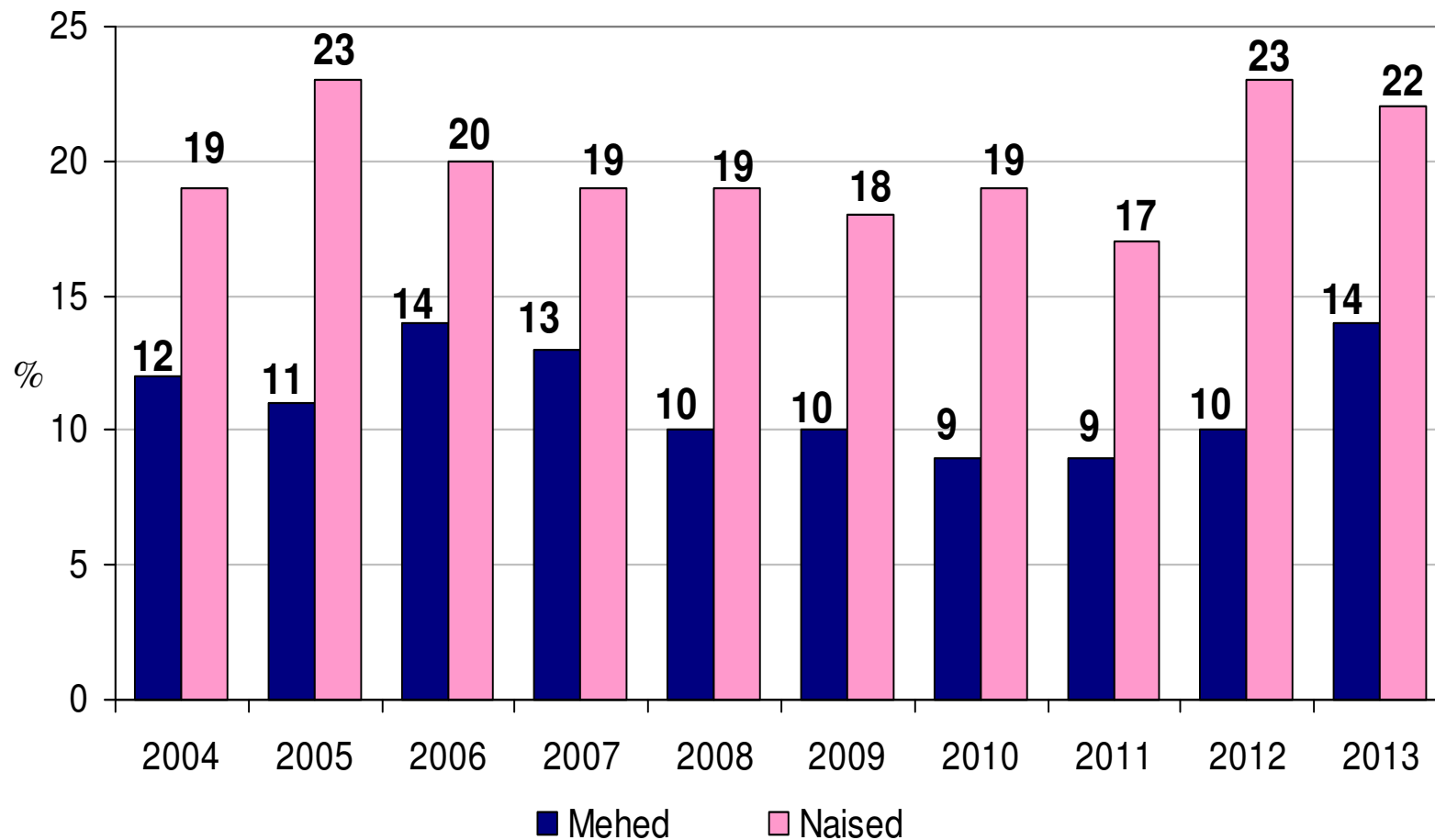

Elanike hinnang oma alkoholitarbimisele

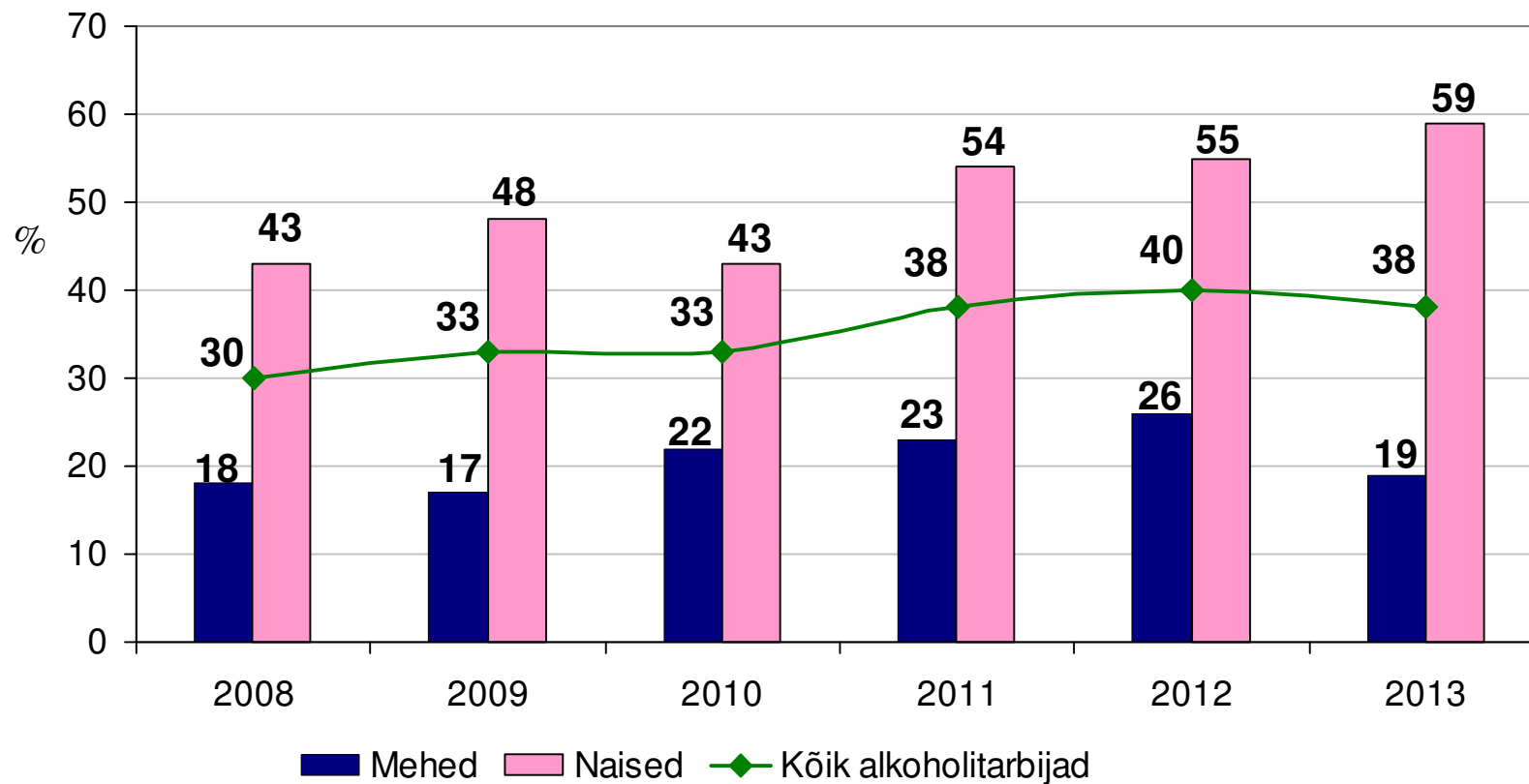
(% vastanutest)

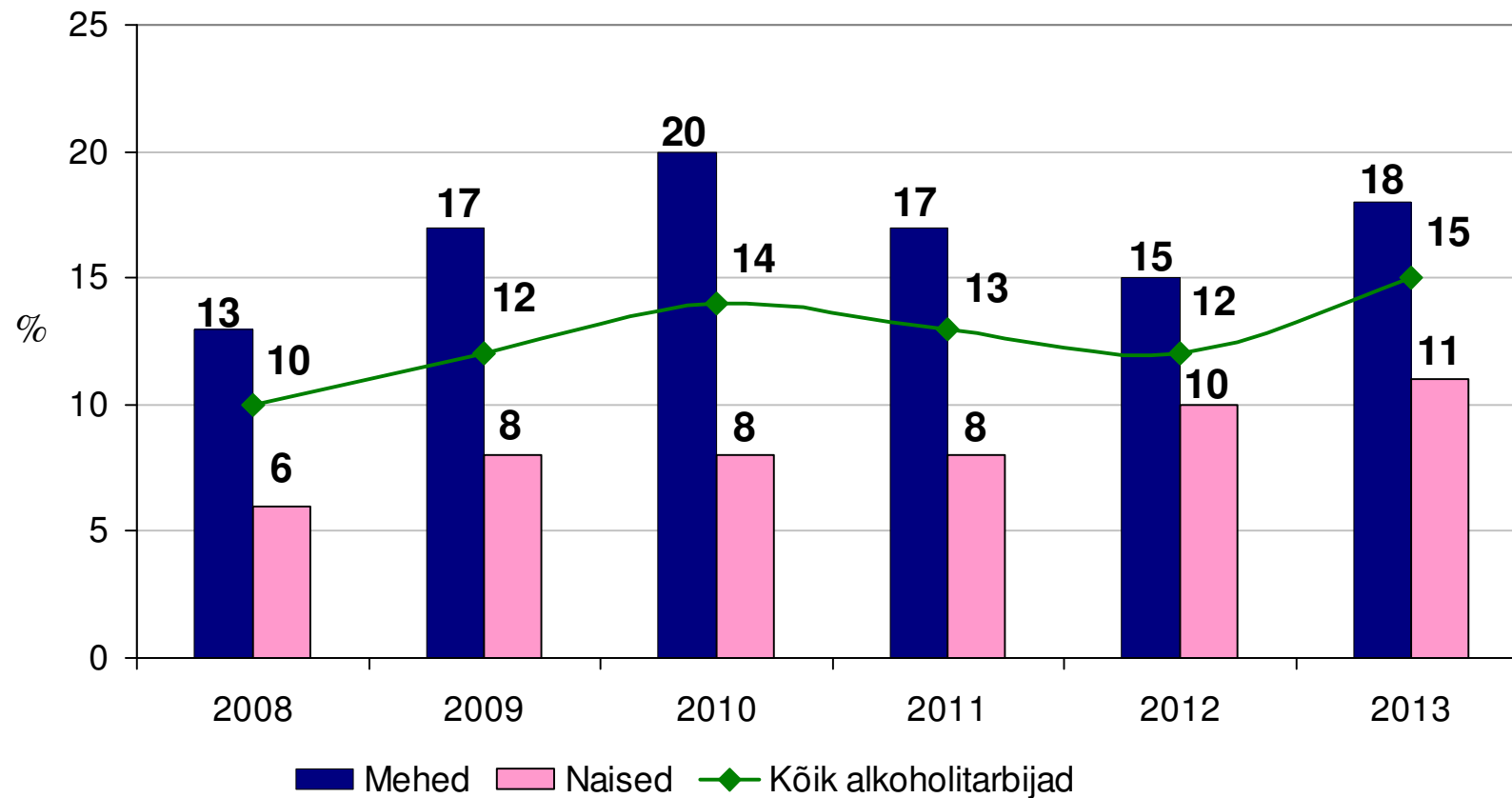
Alkoholi mittetarbivate meeste ja naiste osakaal (% meestest ja naistest)

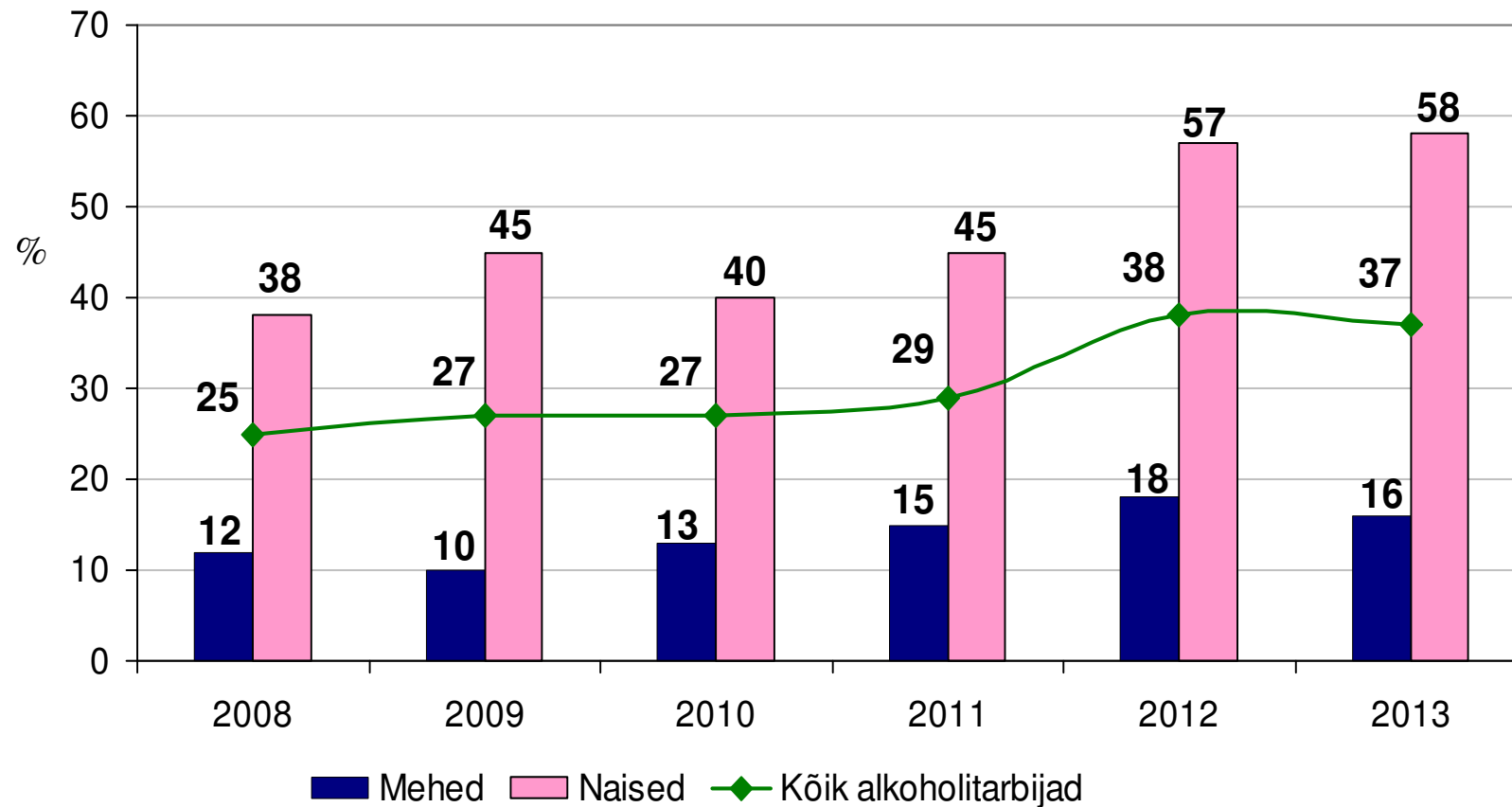
Viina mittetarbivate meeste ja naiste osakaal (% alkoholitarbijatest)

Veini (vahuveini) mittetarbivate meeste ja naiste osakaal (% alkoholitarbijatest)

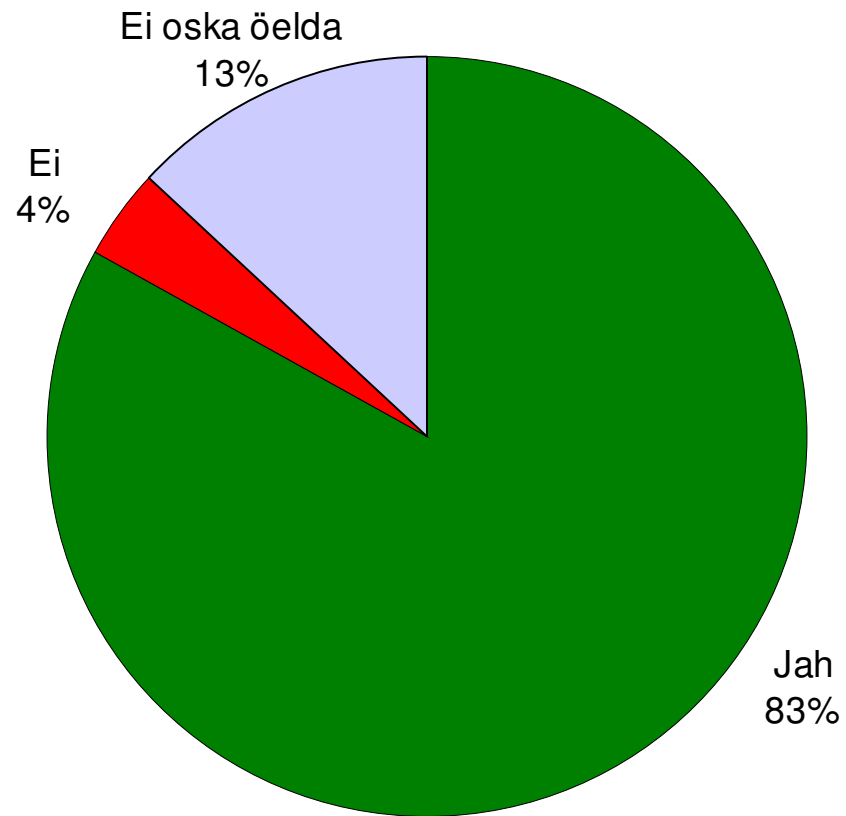

Õlut mittetarbivate meeste ja naiste osakaal (% alkoholitarbijatest)

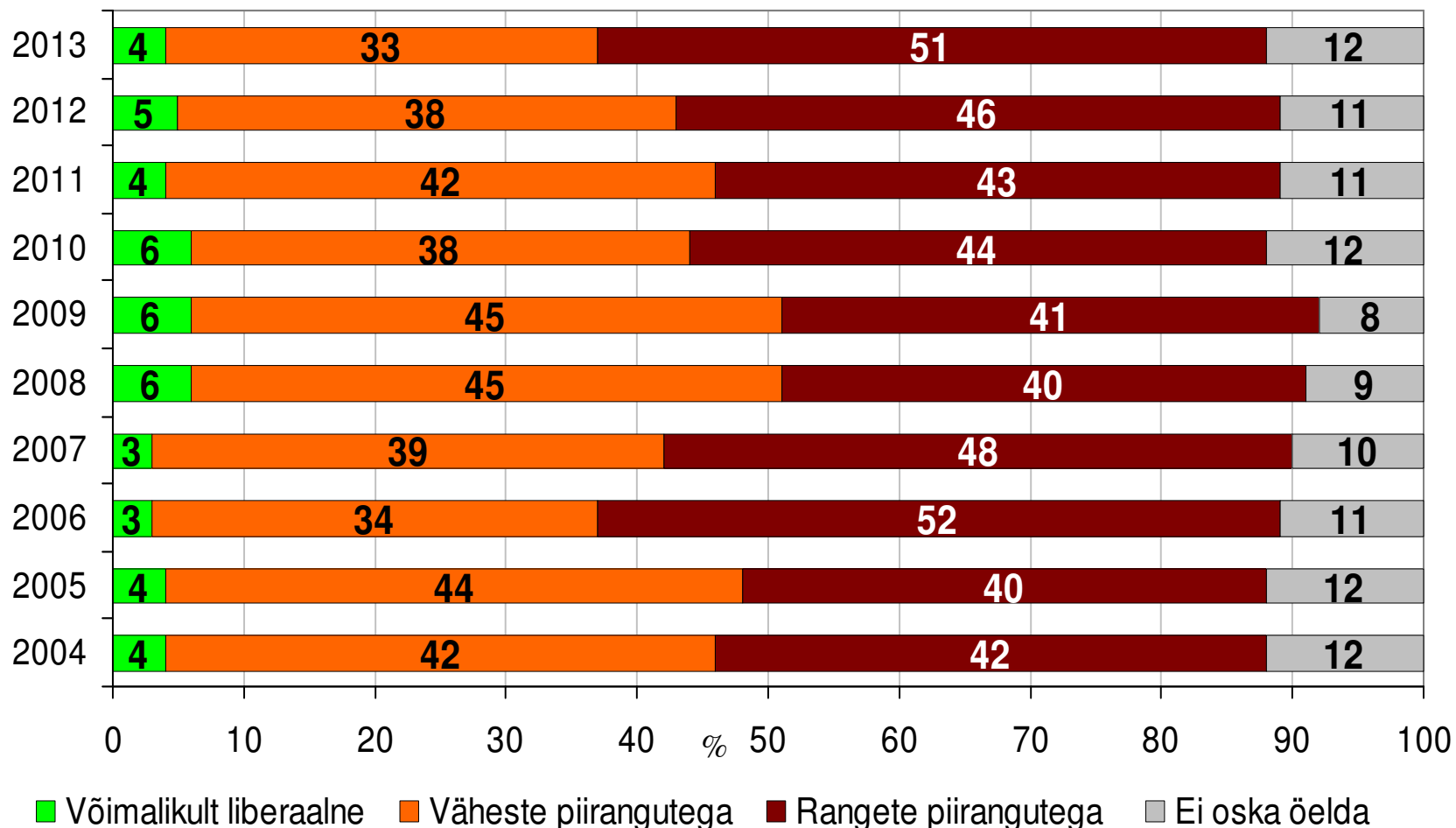

Elanike hinnang alkoholitarbimise vähendamise vajadusele Eestis

(% vastanutest)

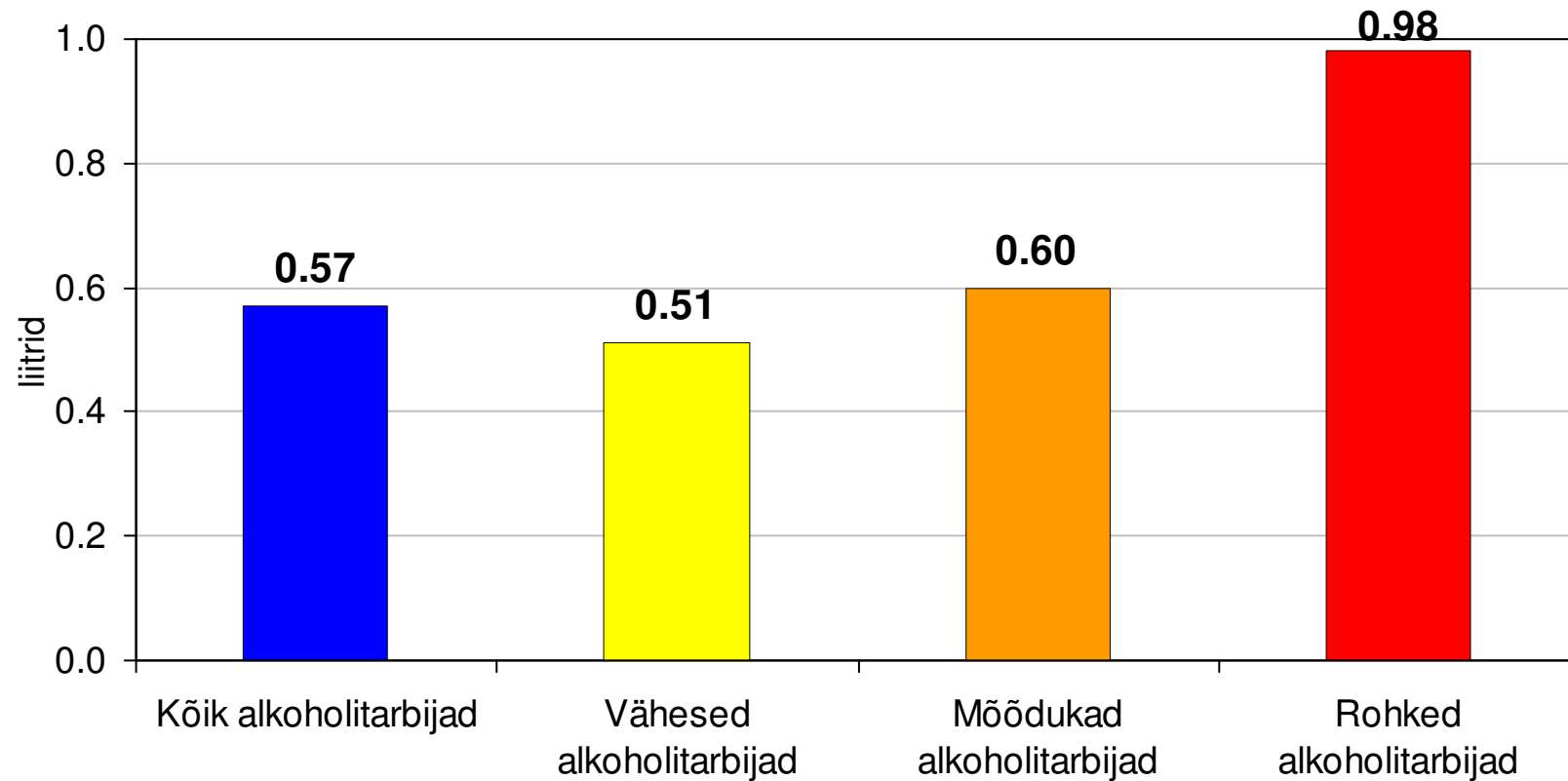
Elanike hinnang, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika (% vastanutest)

Alkoholitarbijate õlle pakendi suuruse eelistused

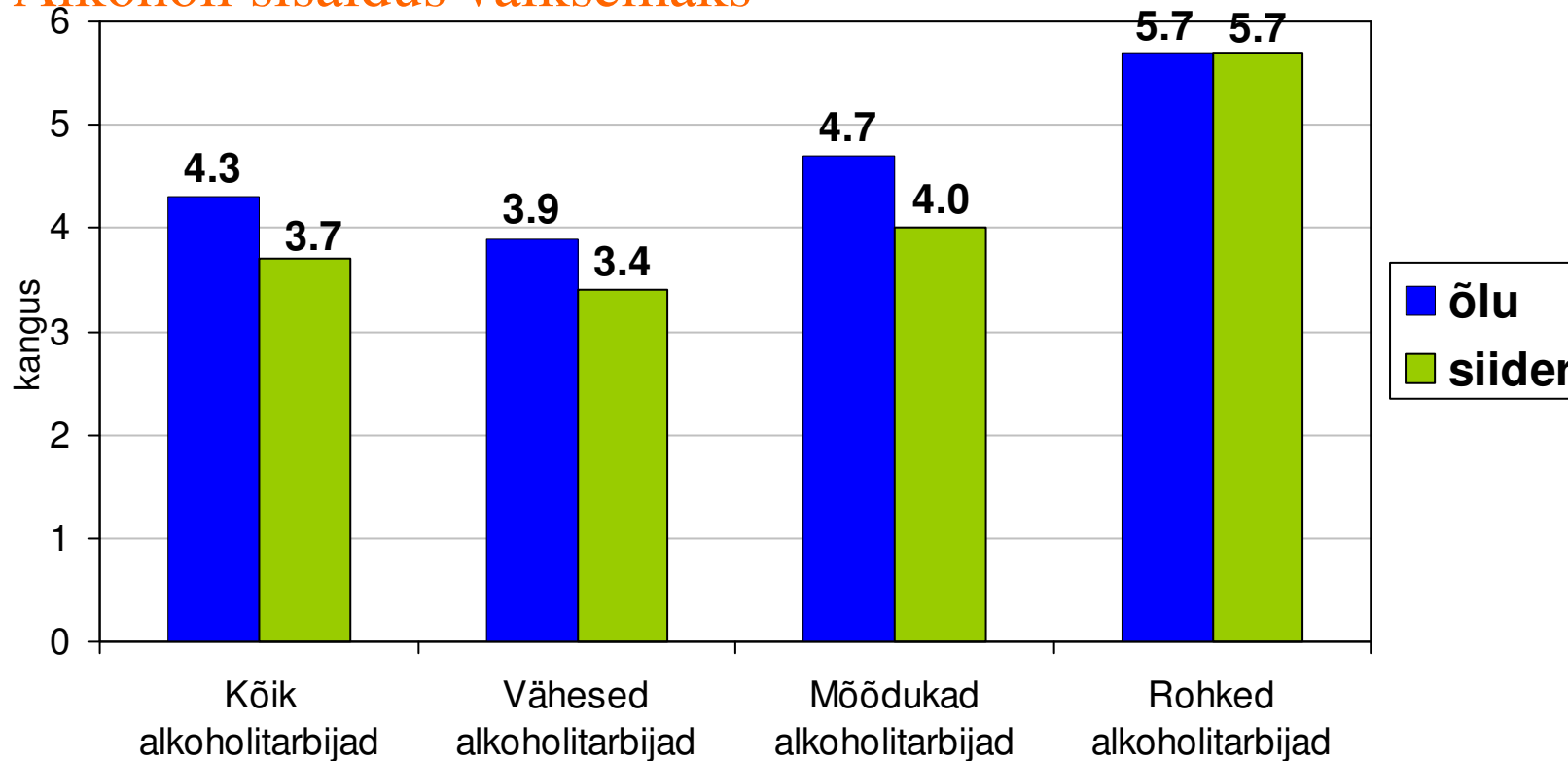
(keskmise pakendi suurus)

Pakendid väiksemaks

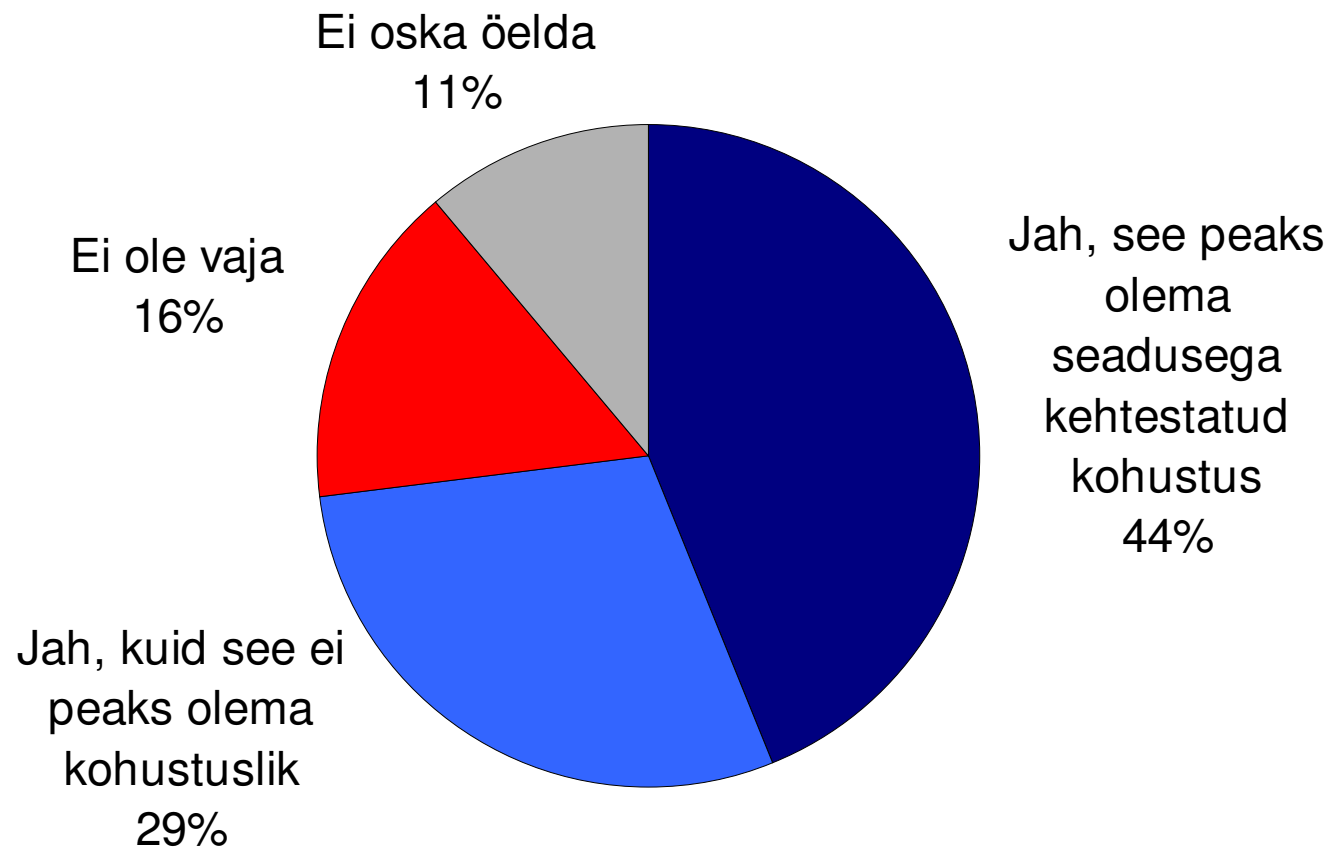

Alkoholitarbijate õlle ja siidri kanguse eelistused (keskmised kangused)

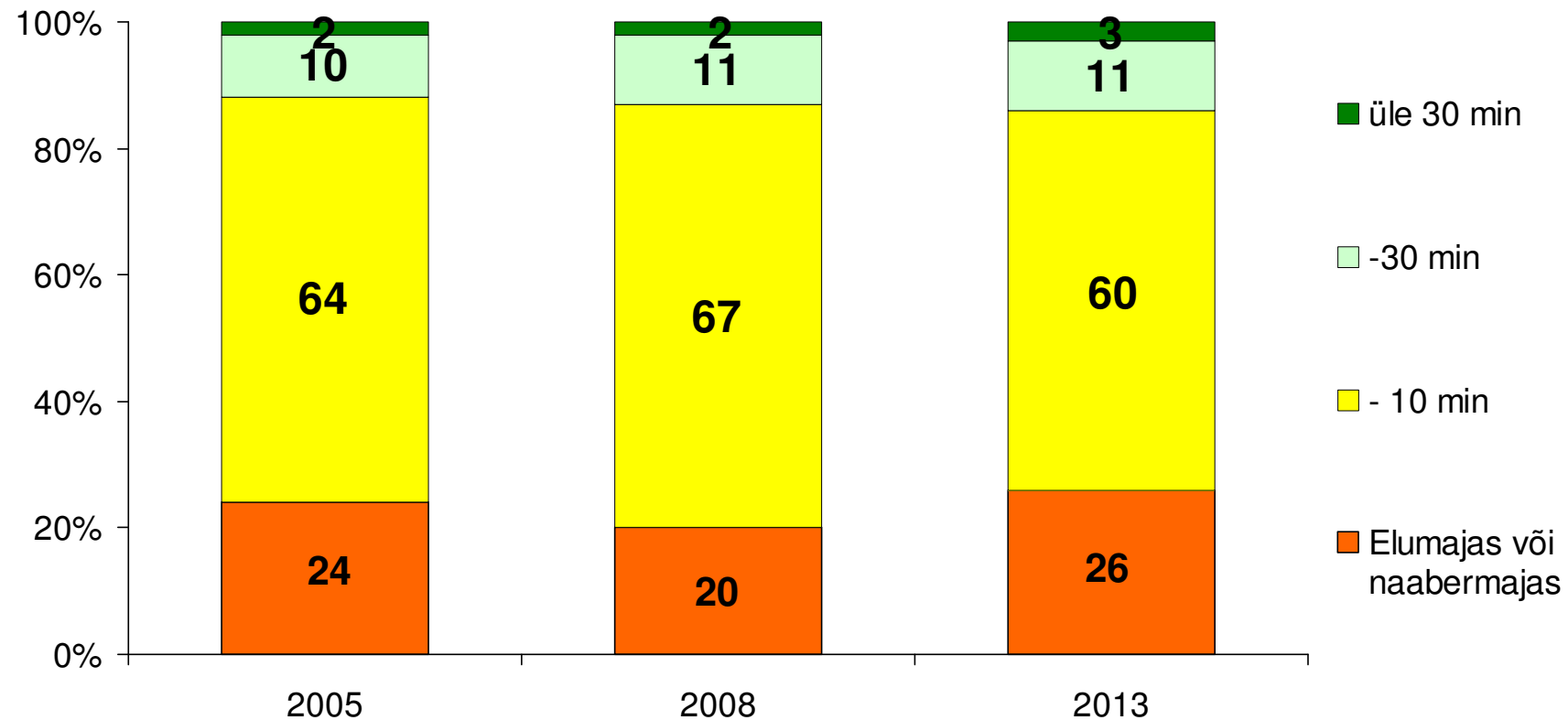
Alkoholi sisaldus väiksemaks

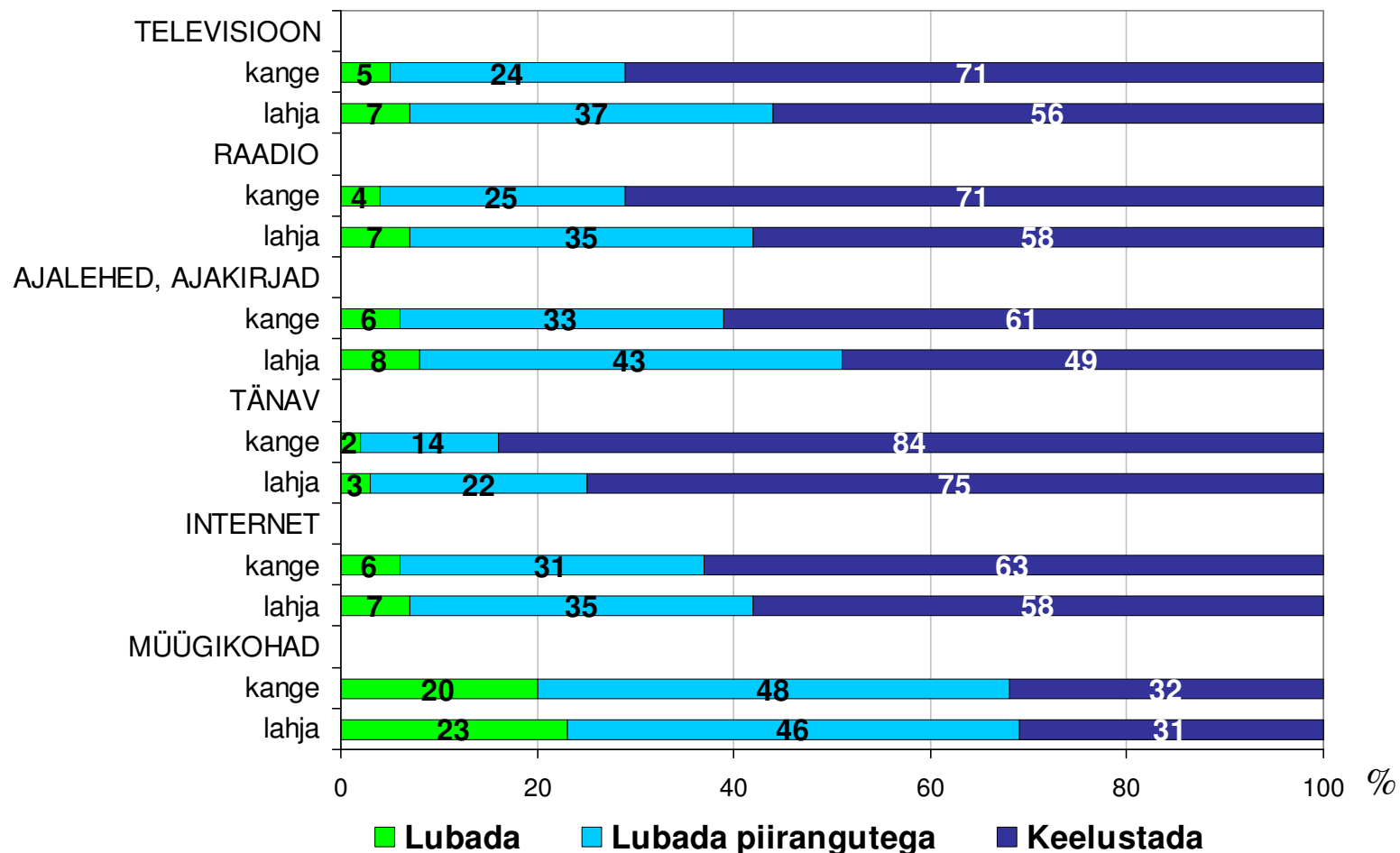
Elanike hinnang vajadusele küsida isikuttõendavat dokumenti igalt alla 30-aastaselt alkoholiostjalt (% vastanutest)

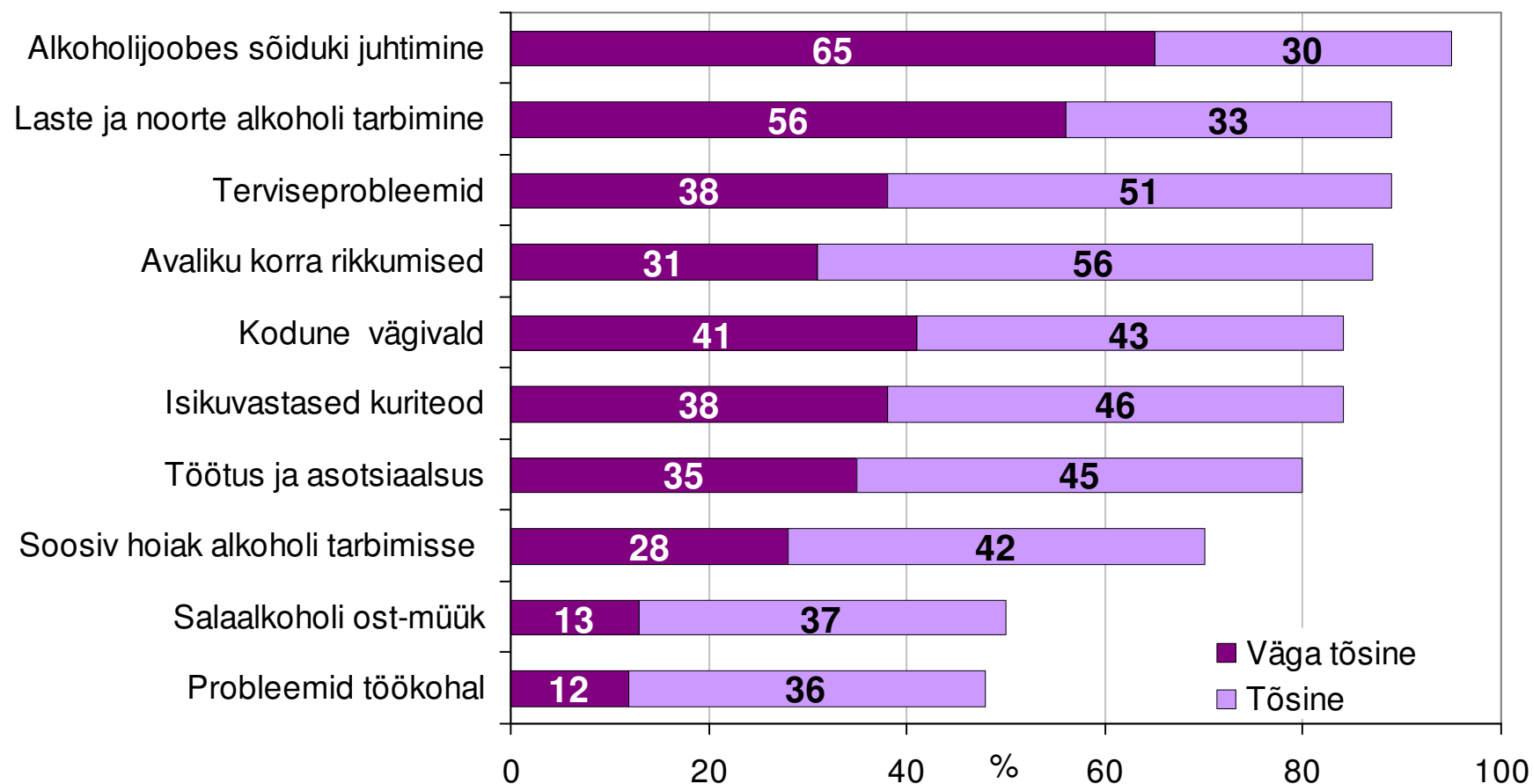
Alkoholi kättesaadavus – lähima alkoholsete jookide müügikoha kaugus elukohast (% vastanutest)

Elanike hinnangud alkoholireklaami lubatavusele meediakanalites (% vastanutest)

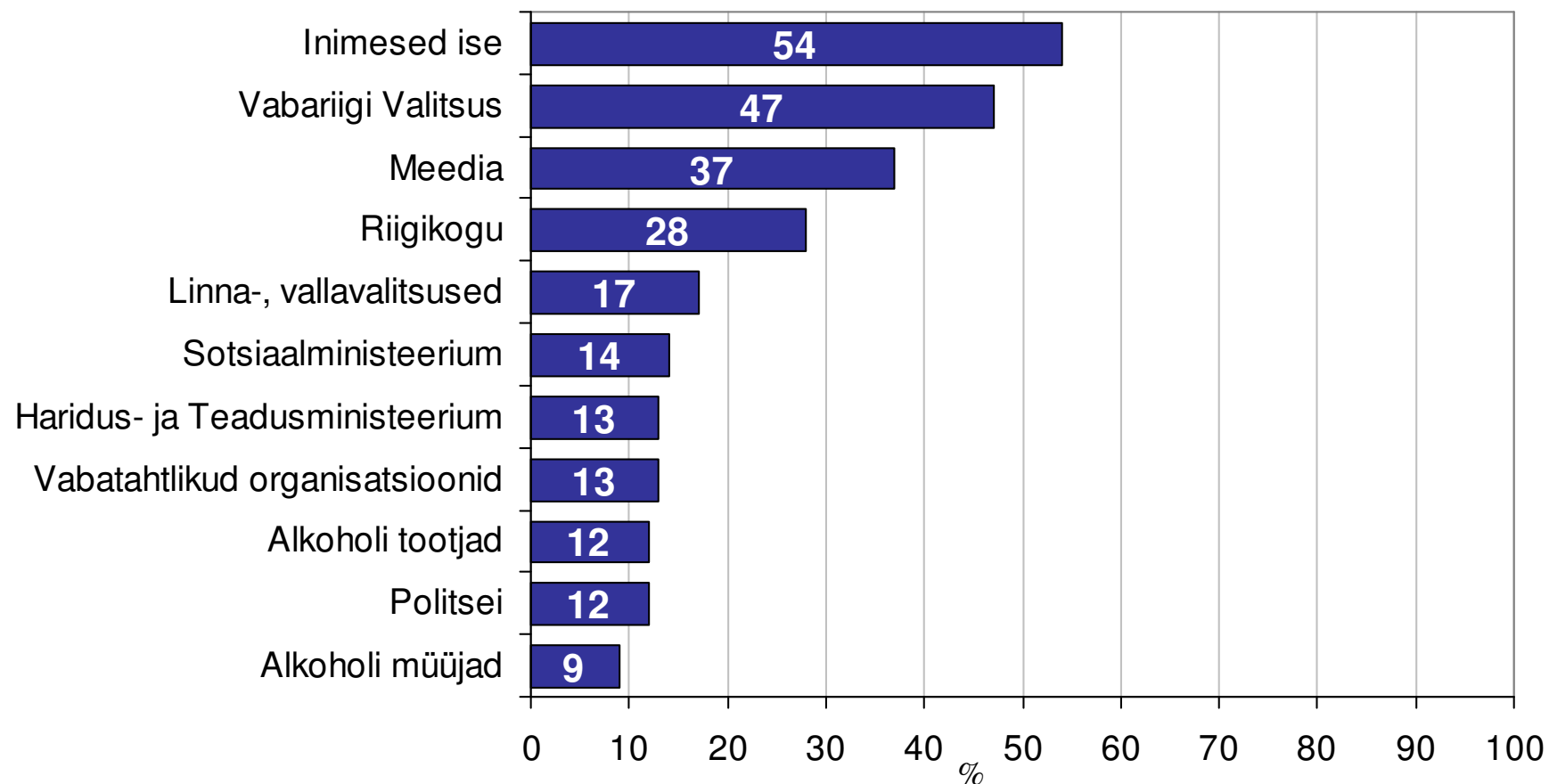

Elanike hinnang alkoholiga seonduvate probleemide tõsidusele Eestis (% vastanutest)

Elanike hinnang, kes peaks astuma samme elanike alkoholitarbimise vähendamiseks

(% vastanutest, kelle hinnangul tuleks tarbimist vähendada, n=968)

- 2013. alkoholi tarbimine langes ja oli 11.8 l (täiskasvanud elaniku kohta)
- Tarbimine langes vaatamata ostujõu kasvule
- Negatiivne on lahjade alkoholsete jookide tarbimise kasv (eelkõige noorte ja naiste tarbimine)
- Tarbimise üldine langus annab lootust, et muutunud on elanike hoiakud ja tähtsamaks muutnud tervislik käitumine ja selge pea
- Tarbimise langus peab jätkuma, sest kahjud ja kulud endiselt liialt suured (eeskujuks Rootsi 9.2 liitrit abs alk /täisk. kohta)

Mida teha edasi??

- Nulltolerants alla 18.a. alkoholi tarbimisele (vanemate eeskuju eelkõige, dokumendi küsimine poes jne.)
- Eelistada väiksemat taarat
- Vähendada alkoholi sisaldust jookides
- Vältimatu karistus joobes sõitjatele (rohkem juhtimisõiguse äravõtmist)
- Reklaami piiramine
- Hoiaku muutus : mittejoomine on normaalsus ja liigjoomine hälve
- Hoiaku muutus purjus inimese suhtes (väärrib kaastunnet, mitte ei ole tore ja naljakas)
- Aktsiiside tõus võiks suunata alkohoolsete jookide jaehindu ennakasvule võrreldes sissetulekute kasvuga

Täna

- Täiendav info :
 - www.ki.ee
 - Marje@ki.ee